

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44384
Nom	Conservació preventiva en arxius i biblioteques
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2213 - M.U.Patr.Cult.:ld	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2213 - M.U.Patr.Cult.:ld	5 - Especialitat en patrimoni bibliogràfic i documental	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
JIMENEZ SALVADOR, JOSE LUIS	360 - Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga
MANDINGORRA LLAVATA, MARIA LUZ	361 - Història Medieval i Ciències i Tècniques Historiogràfiques

RESUM

L'assignatura tracta de les mesures, les tècniques i els actuacions de conservació preventiva en arxius i biblioteques: condicions ambientals, emmagatzematge, transport i exposició, així com mesures de seguretat i planificació d'emergències. S'estudiaran els suports bibliogràfics i documentals, les seues característiques, comportament i la seua eventual restauració.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2158 - M.U.Patr.Cult.:ld

- Ser capaços d'accedir a ferramentes d'informació en altres àrees del coneixement i utilitzar-les apropiadament.
- Ser capaços de valorar la necessitat de completar la seua formació científica, històrica, en llengües, en informàtica, en literatura, en ètica, social i humana en general, assistint a conferències o cursos i / o realitzant activitats complementàries, autoavaluant l'aportació que la realització d'aquestes activitats suposa per a la seua formació integral.
- Coneixement dels aspectes teòrics sobre Patrimoni Cultural, així com la diversitat de tipologies patrimonials i capacitat per a l'aplicació d'estratègies d'investigació, conservació i gestió.
- Coneixement de les noves tecnologies en relació a la identificació, investigació, conservació, posada en valor i difusió del Patrimoni Cultural.
- Capacitat per a la resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts, dins de contextos més amplis o multidisciplinaris relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Capacitat per a la comunicació de les conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten públics especialitzats i no especialitzats.
- Capacitat per a l'aplicació les habilitats d'aprenentatge que els permeten actuar tant d'una manera autodirigit o autònom com en equips de treballs de perfil multidisciplinari.
- Capacitat per a la integració de l'aprenentatge en un context d'igualtat home/dona, en una cultura de pau i amb valors democràtics.
- Conocimiento de las técnicas de empleabilidad, relacionadas con las modalidades y tipologías de empresas, las salidas laborales y los ?yacimientos de empleo.
- Capacitació per a la presa de consciència sobre l'acció social i educativa del Patrimoni Cultural, com un element ètic present en la vida de les societats.
- Capacidad para la integración de los contenidos del Máster en un contexto medioambiental y de sostenibilidad.
?

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- L'estudiant ha de conèixer els procediments de gestió dels fons històrics conservats en arxius i biblioteques.
- L'estudiant ha de conèixer la normativa internacional avançada en matèria de conservació preventiva i ha de ser capaç de dur a terme la seua aplicació concreta al camp del patrimoni bibliogràfic i documental.
- L'estudiant ha de ser capaç de valorar els fons bibliogràfics i documentals de naturalesa patrimonial com a producte d'una societat i d'una època determinades.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Característiques materials del patrimoni documental i bibliogràfic

2. Tema 2. Causes i efectes dels processos d'alteració

3. Tema 3. Gestió ambiental: paràmetres físics i biològics

4. Tema 4. Sistemes i materials de magatzematge i exposició

5. Tema 5. Prevenció i plans d'actuació davant catàstrofes i sinistres.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	9,00	100
Pràctiques en aula	6,00	100
Altres activitats	1,50	100
Tutories reglades	1,50	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,00	0
Estudi i treball autònom	6,00	0
Lectures de material complementari	6,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	36,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT**Û CLASSES TEÒRIQUES**

Al llarg d'aquestes classes, el professorat exposarà i explicarà els aspectes fonamentals que guiaran l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents continguts de l'assignatura.

Û CLASSES PRÀCTIQUES

En el desenvolupament d'aquestes classes es realitzaran diversos supòsits pràctics que tenen per finalitat l'aplicació dels coneixements teòrics adquirits. Els materials necessaris per al desenvolupament de cada pràctica, tant originals com reproduccions, seran proporcionats als estudiants pels professors.

Û PREPARACIÓ DE LES CLASSES TEÒRIQUES

Per a la preparació de les classes teòriques i a fi d'aprofundir en aspectes concrets de particular relleu en relació amb els diferents temes que integren el programa, l'estudiant haurà de realitzar diverses lectures que seran indicades oportunament pels professors.

Û REALITZACIÓ DE PRÀCTIQUES

A fi de completar les activitats realitzades a les classes pràctiques, els estudiants han de resoldre, de manera individual, una sèrie de supòsits pràctics.

Ü REALITZACIÓ D'UNA PROVA TEÓRICO-PRÀCTICA

L'estudiant realitzarà una prova de caràcter teoricopràctic, la qualificació de la qual serà vàlida per a les tres assignatures que integren l'especialitat en Patrimoni bibliogràfic i documental (Patrimoni bibliogràfic: descripció i recuperació informativa, Patrimoni documental: descripció i recuperació informativa i Conservació preventiva en arxius i biblioteques).

Ü TUTORIES

Els professors convocaran eventualment els estudiants per fer entrevistes d'orientació acadèmica –personals i/o en grup– destinades a afavorir l'aprenentatge autònom de l'estudiant per mitjà de la resolució de problemes concrets, el comentari de la bibliografia recomanada, etc.

Ü ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Per completar la formació de l'estudiant està prevista la realització de diverses activitats , comuns a les tres assignatures que integren l'especialitat i que s'especificaran a l'annexe de les guies docents.

AVALUACIÓ

1. REALITZACIÓ D'UNA PROVA TEÓRICO-PRÀCTICA

La prova es realitzarà en el dia i hora que s'especifiquen en el document d'informació general del Màster.

La prova constitueix un 70% de la nota final. No obstant això, cal advertir que només faran mitja amb la resta de qualificacions les proves que obtinguen una nota mínima de 5.

2. ASSISTÈNCIA A CLASSES I ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Per completar la formació de l'estudiant, és prevista la realització de diverses activitats, l'**assistència** a les quals és **obligatòria**.

L'assistència a les classes i a les activitats complementàries representa un 30% de la nota total.

La composició de la nota final s'atindrà, en síntesi, al quadre següent:

Prova teòrico-pràctica	70 %
Assistència a les classes i a les activitats complementàries	30 %
TOTAL	100 %

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AAVV (2008) Protocols per a la prevenció, el control i el tractament de les infeccions per microorganismes que afecten al patrimoni documental. Barcelona, Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. (Arxivística i gestió documental. Conservació i restauració ; 2).
- ALONSO LLORCA, J. (2006) Normas para edificios destinados a archivos y bibliotecas. València, Ed. Direcció General del Llibre i Biblioteques. [<http://xlv.cult.gva.es/files/normas%20edificios.pdf>].
- BELLO, C.; BORRELL, A. (2002) El patrimonio bibliográfico y documental. Claves para su conservación preventiva. Gijón, Ed. Trea.
- BELLO, C.; BORRELL, A. (2003) Conservació preventiva dels fons bibliogràfics: control i avaluació de l'estat del fons, Ítem, 35, pp. 73-98.
- BELLO, C.; BORRELL, A. (2008) Los documentos de archivo: cómo se conservan. Gijón, Ed. Trea.
- McCLEARY, J. P. (2005) El cuidado de libros y documentos: manual práctico para su conservación y restauración. Madrid, Ed. Clan.
- MUÑOZ VIÑAS, S. (2010) La restauración de papel. Madrid, Ed. Tecnos.
- OGDEN, S. (2000) El manual de preservación de bibliotecas y archivos del Northeast Document Conservation Center. Santiago de Chile, Ed. DIBAM. [<http://www.nedcc.org/resources/downloads/spplam3.pdf>].
- RODRÍGUEZ LASO, Mª D. (1999) El soporte de papel y sus técnicas: degradación y conservación preventiva. Bilbao, Ed. Universidad del País Vasco, Servicio Editorial.
- SIMONET BARRIO, J. E. (1998) Recomendaciones para la edificación de archivos. Madrid, Ed. Dirección de Archivos Estatales.
- TACÓN CLAVAÍN, J. (2008) La conservación en archivos y bibliotecas: prevención y protección. Madrid, Ed. Ollero & Ramos.
- VERGARA PERIS, J. (2005) Conservación y restauración de materiales culturales en archivos y bibliotecas. Valencia, Ed. Generalitat Valenciana.
- PUBLICACIONES PERIÓDICAS:
  - Restaurator : international journal for the preservation of library and archival material. Berlin: Walter de Gruyter, 1969- [<http://www.reference-global.com/loi/rest>]
  - The Conservator : Journal of the Institute of Paper Conservation. Londres: Taylor & Francis Routledge.
  - Abbey Newsletter : Preservation of library & Archival materials. [<http://palimpsest.stanford.edu/byorg/abbey/an/index.html>]
  - Library Resources and Technical Services. Mineapolis: American Library Association, 1957- [<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/alcts/resources/lrts/index.cfm>]
  - The Book and Paper Group Annual. Washington: American Institut of Conservation, 1982-

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreglats en la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

S'han substituït les hores de classes teòric pràctiques presencials per mitjà de la seua transformació amb materials diversos pujats a través de l'Aula virtual. Quant a la planificació, no s'han mantingut estrictament els horaris de classe per a donar major llibertat als alumnes, i perquè puguem gestionar millor el seu seguiment i la realització de les activitats programades d'acord amb la seua agenda i disponibilitat."

3. Metodologia docent

Substitució parcial de la impartició de classes presencials per la pujada a l'Aula Virtual dels materials de suport a la preparació dels continguts: Bibliografia, i imatges en diversos formats. Respecte a les tutories, es mantenen a través del programa de tutories virtuals, fonamentalment el correu electrònic.

4. Avaluació

Es manté el sistema d'avaluació previst en la guia docent, que contempla dos paràmetres:

1. La realització d'un treball d'especialitat, que s'entregarà de manera telemàtica en els terminis previstos en el calendari acadèmic. El treball suposa el 70% de la qualificació final.
2. L'assistència a classe, que es calcularà proporcionalment al nombre d'hores que es van impartir en l'aula de manera efectiva. L'assistència a classe constituïx el 30% de la nota final.

5. Bibliografia

S'ha substituït una part de la bibliografia recomanada disponible només en biblioteques pels materials docents pujats a l'Aula Virtual pel professorat, així com per altres recursos d'informació accessibles gratuïtament en diferents reposadors i bases de dades online, amb atenció especial als facilitats pel servei de biblioteques de la Universitat de València.